

מראי מקומות - פסחים

עה:

ד. יקלוף את מקומו בשפת אמת דן האם הקליפה צריכה עיבור צורה, שהרי יש לצדד שאינו אסור אלא מספק שמא בלע, וא"כ יהיה צריך עיבור צורה. אולם כתב שמהירושלמי מבואר שחשוב פסול הגוף ונשרף מיד.

ה. יקמוץ את מקומו פירש רש"י, וישרוף אותו קומוץ כשאר קדשים פסולים. וכתב התוס' יו"ט, שרק לענין קמיצה פירשו רש"י והרע"ב שצריך שריפה. אבל לענין קליפה ונטילה, כל שאין בהן תערובת חולין, פשוט שצריך שריפה, ובסולת שיש בה תערובת חולין, השמיענו שאף זה טעון שריפה. אולם כתב להעיר בדעת הרמב"ם, שלא הזכיר כלל בדיני המשנה שצריכים שריפה, אלא כתב שישליכנו.

ו. אם של ישראל אם חי הוא וכו' יש להקשות, מדוע אין אומרים שיבא עשה של אכילת קרבן פסח, וידחה הלא תעשה של איסור אכילת זרים בתרומה. ובקרבן אורה (זבחים יז) כתב ליישב, שכיון שהוא עשה שלפני הדיבור, אינו דוחה לא תעשה שלאחר הדיבור.

ז. אם חי הוא ידיחנו ואם צלי הוא יקלוף פירשו התוס', שצלי היינו בין צונן ובין חם, שמתוך שהוא רך הוא בולע אע"פ שאינו חם, בדומה ל'חי' שהוא גם בצונן. אולם הרמב"ן (חולין קיב) פירש שחי היינו צונן, וצלי היינו חם, אבל לאחר שנצטנן דינו כחי, ובהדחה סגי לה.

א. רבינא אמר כרוך ותני וכו' הקשה בתוס' הרשב"א, מדוע הוצרכו לומר כרוך ותני, שנאמר שרק הגחלים לוחשות קרויים אש, וההיא של מכוה מדובר בגחלים עוממות, שהם ודאי אינם אש ממש. ותירץ, שאף שגחלת של הפסוק היינו עוממות, אבל סתם גחלת שבלשון המשנה או הברייתא הם לוחשות.

ב. אמר רבא וכו' השתא לפני מלך בשר ודם וכו' יש לעיין, מדוע הקשה כן רק על אביי, הרי גם רב ששת היה צריך פסוק למעט שלהבת, ואם כן יכל להקשות כן גם על רב ששת. וכתב השפת אמת, שלפי רב ששת פירוש 'אש' לפי ההו"א הוא שלהבת, וא"כ אם הוא גזירת הכתוב, אין להקשות השתא לפני מלך בשר ודם וכו'. אבל לפי אביי הסובר שגם גחלת בכלל אש, קשה מדוע צריך פסוק למעט שלהבת, השתא לפני וכו'.

ג. נגע בחרסו של תנור יקלוף את מקומו הקשה הפלתי (סוף סי' ק"ה), שמאחר והקליפה עצמה היא דבר אסור, שהרי נצלית מחמת דבר אחר, ולא שרק בלעה מן האיסור, א"כ מדוע די בקליפת מקומו, הרי לכאורה גם בכדי קליפה החלק הסמוך לכדי קליפה בלע מן הקליפה, ואם כן יהא צריך לקלוף כדי ב' קליפות, והניח בצ"ע.